

Методичний коментар до проблемного запитання “Чому людина не може жити без рослин?” (на с. 81 підручника)

Під час обговорення цього проблемного запитання важливо не піти шляхом споживацького ставлення до довкілля, зокрема до рослин. Поговоріть із дітьми про те, що життя без рослин на Землі було б зовсім іншим. Фактично така розмова вже розпочалася під час [розгляду сюжетної картини](#).

- Уявімо, що на Землі не залишилося жодної рослини. Що тоді станеться?

Земля стане сумною пустелею, але, насправді, це не головне. **Без рослин ми не зможемо жити.** Чому? Виявляється, саме завдяки рослинам на нашій планеті чисте повітря.

Чи помічали ви що в лісах легше дихається? У листі рослин непомітно для нас відбуваються дивовижні перетворення. Вода, сонячне світло і вуглекислий газ — той, який ми видихаємо, перетворюються на кисень та інші потрібні нам речовини. Кисень необхідний нам і всім живим істотам для дихання, а інші речовини — для живлення. Тож можна сказати, що в рослинах міститься справжня хімічна лабораторія з виробництва життєво необхідних речовин.

Які ж рослини на планеті виробляють найбільше кисню? Адже кисень потрібний для існування всього людства й мільярдів інших живих істот. Як виявилось, головним виробником корисного кисню на планеті є **фітопланктон** — крихітні водорості в морях та океанах. Ці майже невидимі трудівники забезпечують існування більшої частини життя і в океані, і на суші. За підрахунками вчених, фітопланктон виробляє в 10 разів більше кисню, ніж витрачає сам.

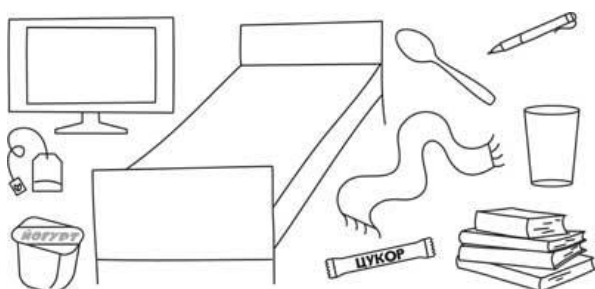
Майже половина (близько 40 %) виробленого фітопланктоном кисню не витрачається на місці, а надходить в атмосферу. Саме завдяки фітопланктону існує життя в жарких пустелях і на полюсах, де немає своїх виробників кисню. І, звичайно, завдяки роботі фітопланктону існує на планеті все людство. Тому не варто забувати, що Земля — це наш спільний дім, до якого треба ставитися дбайливіше. Адже навіть крихітні водорості відіграють в існуванні планети таку важливу роль.

- Роздивимося навколо. Які речі виготовлені з використанням рослин?

Завдання з робочого зошита (частина 4, завдання 1, с. 27)

Розмалуйте те, що людина виготовляє з рослин.

- Яку їжу дарують нам рослини? (Можна запитати дітей, які страви такі смачні завдяки рослинам, а які без рослин і зовсім не вийдуть).

Завдяки рослинам на Землі є кисень, яким ми дихаємо, є фрукти й овочі, горіхи та крупи, які ми їмо, є деревина, з якої роблять будинки та меблі, лляні й бавовняні тканини, з яких шують одяг... Отже, рослини дають нам кисень для дихання, годують нас і одягають. А ще без рослин наша Земля не буде такою красунею!

Запропонуйте дітям намалювати прогулянку, не зображуючи жодної рослини. Якими вийшли малюнки? А тепер діти домальовують траву, дерева, квіти тощо. Як тепер виглядають наші картинки?

- Що дають нам рослини?
- Чому ми не можемо жити без них?